Sfeervol relaas over een grasveld

In *De wei - Het ritme van een landje* volgt Maaike Lange een landje in Noord-Brabant gedurende een jaar, nadat haar familie het perceel verwierf. Het was eerst van de buurman: een grote tuinder die langdurig en gretig druk uitoefende om het veldje, formaat voetbalveld, te ruilen tegen een voormalige boomgaard. Na de ruil proberen Maaike en familie de natuur te herstellen op het intensief beboerde en bemeste grasland. Intussen wordt hun vroegere boomgaard ontdaan van fruitbomen, bespoten en bemest en wil de tuinder er een loods op zetten.

Lange plant een haag van heesters rond het landje, en experimenteert met manieren om de vegetatie te verrijken en de bodem weer tot leven te wekken. 'Op het korte gras meet ik vier bedden uit', schrijft ze aan het begin van haar verslag. 'Op één leg ik stro, op een ander uitgeklapte vuilniszakken bedekt met gemaaid gras en op de andere twee bedden alleen gemaaid gras. Is dit voldoende om het stevige vette raaigras dood te laten gaan?' Helaas verklapt ze de resultaten van deze proef niet. Wel noemt ze boeren van het stadse project Stadsboeren in Amsterdam, die ongewiede grond met karton bedekken, alvorens er een dikke laag compost op te scheppen, waarin ze sla en kool planten. 'Het karton vergaat vanzelf en de plantjes slaan hun wortels uit tussen het broos geworden karton.' Wat die Amsterdamse boeren met de Brabantse wei en met de schrijfster te maken hebben, is onduidelijk. Wel waarschuwt ze om de Stadsboeren 'niet te verwarren met de stadslandbouwtuin'. Lange doet vrijwilligerswerk in deze door een distributiecentrum bedreigde, biologische landbouwtuin in de Lutkemeerpolder bij Amsterdam. Daar, schrijft ze, 'schoffelen we de bovenlaag los met de wielschoffel, wieden al het onkruid, maken de grond helemaal schoon en pas dan bedekken we de grond met gedroogd riet of gras'.

Welke strategie nou het best is, wordt niet duidelijk; Lange bespiegelt meer dan dat ze analyseert. Van maand tot maand signaleert ze wat er te zien is aan de wei, afgewisseld met wat ze doet op de Amsterdamse akkers. Daarmee stapt ze in de recente traditie van Britse weideschrijvers als John Lewis-Stempel en Dave Goulson. Een sfeervol relaas te midden van het stikstofrijke landbouwgeweld.

Koos Dijksterhuis

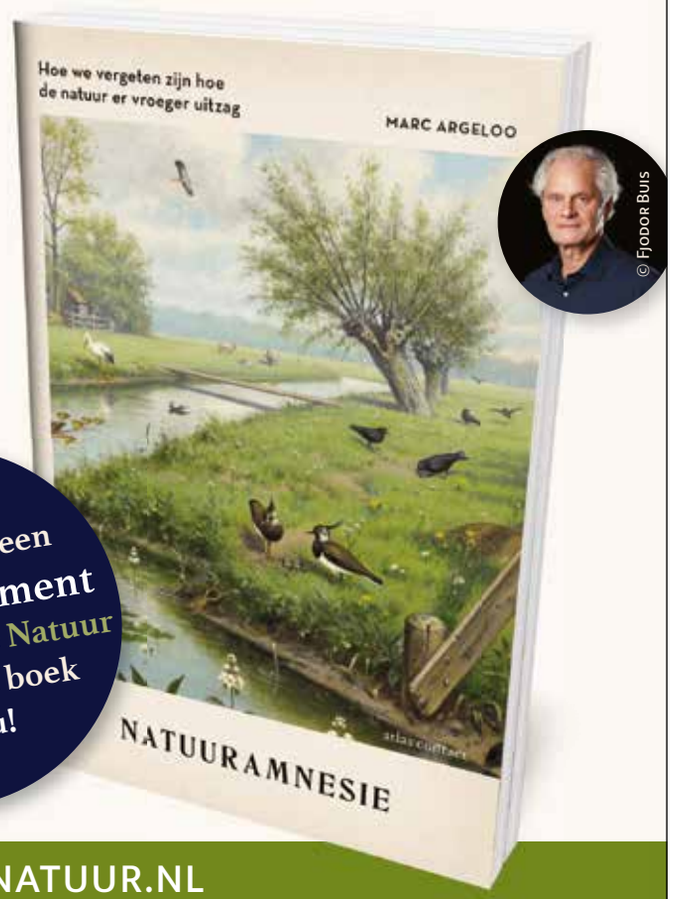

De wei - Het ritme van een landje
Maaike Lange
KNNV Uitgeverij
208 pagina's
Prijs: **€ 21,50**

NU VERKRIJGBAAR
IN DE BOEKHANDEL

NATUURAMNESIE
Hoe we vergeten zijn hoe
de natuur er vroeger uitzag

DOOR MARC ARGELOO

Of kies voor een jaarabonnement op De Levende Natuur en krijg het boek cadeau!

scan de QR-code of kijk op de website!

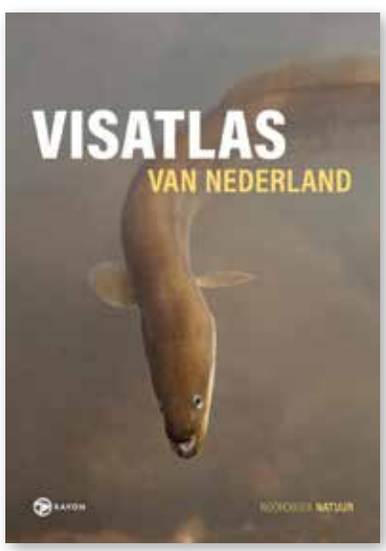
ABONNEMENT.DELEVENDENATUUR.NL

Visatlas van Nederland

De nieuwe Visatlas van Nederland, een naslagwerk over zoetwatervissen, is de opvolger van de veelgebruikte visatlas van De Nie uit 1996. Dat de aandacht voor zoetwatervissen in de afgelopen 25 jaar sterk is toegenomen, is af te lezen aan het aantal waarnemingen (bijna 4 miljoen) en het aantal onderzochte kilometerhokken (26.000) die de basis vormen van de nieuwe visatlas, evenals het gewicht van het boek – 1,5 kg schoon aan de haak. Het boek vormt een compleet overzicht van de vissoorten in Nederlands zoetwater en beschrijft voor elke soort uiterlijk, leefgebied, verspreiding en bedreigingen in Nederland. Een groot aantal tabellen, grafieken en verspreidingskaarten illustreren de tekst. Inhoudelijk is er naast aandacht voor de individuele soorten ook aandacht voor karakterisering van groepen van soorten, zoals de welkbekende gildenindelingen, voor herstelmaatregelen en bescherming.
Opvallend is de opkomst van de diverse exoten, 27 taxa volgens deze atlas, die er met kop en schouder boven uitsteken wat betreft toename in de periode 1990-2019.
Door wetenschappelijke termen grotendeels te vermijden, kleurrijke onderwaterfoto's toe te voegen en ruim 30 schrijvers als ook beroepsvissers en vrijwilligers in het maakproces te betrekken en toch de nodige referenties te behouden, is dit een atlas geworden voor zowel leken als wetenschappers.

Karin Didderen

Visatlas van Nederland
J. Kranenbarg, J.E. Herder, W.A.M. van Emmerik en M. Groen (red.)
Stichting RAVON, Sportvisserij Nederland en Noordboek
272 pagina's
Prijs: **€37,95**

Vergeetachtigheid ontneemt zicht op ontwikkelingen in natuur

Waar de Frans-Canadese visserijbioloog Daniel Pauly in 1995 voor het eerst schreef over het *'shifting baseline syndrome'*, promoveerde de Nederlandse bioloog Marc Argeloo begin september op een proefschrift dat draait om wat hij zelf 'natuuramnesie' noemt. Onder die titel verscheen bij Atlas Contact deze maand ook een publieksversie van zijn proefschrift.

Die amnesie draait om het gegeven dat iedereen terug lijkt te verlangen naar de natuur uit zijn of haar jeugd, maar daarbij voor het gemak vergeet dat er vóór die tijd ook al ontwikkelingen in de natuur aan de gang waren. En dat Pauly het een syndroom noemde, geeft aan dat dat een probleem is. Argeloo vindt dat ook, getuige zijn boek.

De auteur pleit allerminst voor het kiezen van een bepaald punt in de geschiedenis als 'nastrevenswaardige norm' voor de natuur van nu. Hij vindt wel dat we ons beter bewust zouden moeten zijn van de ontwikkelingen in de ecologie; ook en misschien wel juist de ontwikkelingen waar we geen actieve herinnering aan hebben. Die ontwikkelingen moeten met een beetje moeite wel degelijk te achterhalen zijn. *Natuuramnesie* geeft aldus een frisse kijk op een al langer onderkend probleem.

Rob Buiter

Natuuramnesie
Marc Argeloo
Uitgeverij Atlas Contact,
432 pagina's
Prijs: **€ 26,99**